

Naakte cijfers

Een stad als Antwerpen is niet te vergelijken met een gemeente als Schellebelle. De Tijd heeft data verzameld die samen een beeld vormen van de economische sterkte van uw gemeente, maar de redactie maakt bewust geen lijstjes. **We laten de cijfers voor zich spreken.** Net daarom staan we even stil bij de verschillende parameters van die naakte cijfers. Vanwaar komen de cijfers? En waar schuilt eventueel gevaar bij de interpretatie?

BARBARA MOENS

DEMOGRAFIE

INWONERSAANTAL

Bron: Binnenlandse Zaken. Jaar: 2012

Behalve de parameter die het aantal inwoners weergeeft, vermelden we ook de demografische evolutie in de jongste tien jaar. Een snelle demografische groei biedt mogelijkheden voor een gemeente, zoals extra werknemers, maar plaatst een gemeente ook voor uitdagingen, zoals betaalbaar wonen en extra sociale voorzieningen.

ECONOMIE

GEMIDDELDE INKOMEN

Bron: Federale overheidsdienst Economie.

Jaar: 2009

Het gaat om het gemiddeld belastbaar netto inkomen. Het gemiddeld inkomen van de inwoners van een gemeente geeft een sociaal-economisch beeld van de bevolking en bepaalt mee de financiële draagkracht van de gemeente.

WERKLOOSHEIDSGRAAD

Bron: VDAB. Jaar: 2011

De werkloosheidsgraad geeft het aandeel niet-werkende werkzoekenden in de beroepsbevolking weer. Het gaat om het gemiddelde van de maandelijkse metingen.

AANTAL ONDERNEMINGEN

Bron: Verrijkte Kruispuntbank Ondernemingen.

Jaar: 2011

Het aantal btw-plichtige ondernemingen per inwoner geeft een beeld over de economische activiteit in een stad of gemeente. Maar binnen die parameter telt een bakker even zwaar als Ford Genk. Een handelsstad zoals Hasselt heeft daardoor een flinke voorsprong op een industriestad zoals Genk.

GROEI ONDERNEMINGEN

Bron: Verrijkte Kruispuntbank Ondernemingen.

Jaar: 2010

Het aantal starters in een gemeente geeft een idee van de ondernemingszin van de inwoners. Maar de verhouding tussen startende en gestopte ondernemingen is vaak interessanter dan de absolute cijfers. De verhouding geeft een beeld van de nettogroei van de ondernemingen. De gemeente Baarle-Hertog bijvoorbeeld heeft het hoogste percentage startende ondernemingen per 1.000 inwoners, maar kent ook het meeste gestopte ondernemingen. De nettogroei is dus beperkt.

BESTUUR

GEMEENTEFINANCIËN

Bron: Agentschap Binnenlands Bestuur. Jaar: 2009

De investeringen, de schulden en vooral de verhouding tussen investeringen en schulden geven een beeld van de gemeentefinanciën. Bij de verhouding geldt theoretisch: hoe hoger het cijfer, hoe minder schuld de gemeente heeft moeten maken voor een investering. De gemeente Hamont-Achel heeft bijvoorbeeld voor elke euro schuld 7 euro geïnvesteerd. De verhouding bedraagt dan ook 7,05. Maar het beeld is vertekend. De cijfers dateren van 2009. Dat is niet alleen lang geleden, het is ook een momentopname. Hoge schulden kunnen bijvoorbeeld veroorzaakt zijn door investeringen van vorige jaren. Antwerpen bijvoorbeeld kampt met een historisch hoge schuldenlast, maar bouwt die stelselmatig af en heeft daardoor een relatief kleine capaciteit om te investeren. Een aantal steden en gemeenten werkt bovendien met autonome gemeentebedrijven, waardoor inkomsten en uitgaven niet in deze cijfers voorkomen. De steden en gemeenten hanteren ook niet dezelfde berekeningswijze om de uitstaande schuld te berekenen.

Tot slot zijn schulden niet noodzakelijk slecht. De steden en gemeenten zijn goed voor de helft van de publieke investeringen in Vlaanderen. Het is logisch dat zij daarvoor leningen aangaan. Waar niets beslist wordt, wordt misschien niet geleend, maar komen ook geen nieuwe wegen of speelpleinen.

LEVEN

AANTAL MISDRIJVEN TEGEN EIGENDOM

Bron: Directie van de operationele politie informatie. Jaar: 2011

Het aantal misdrijven tegen eigendom wordt afgezet tegen het aantal inwoners, hetgeen een vertekend beeld geeft voor sommige gemeenten. In de top tien komen bijvoorbeeld zes kustgemeenten voor omdat toeristen en dagjestoeristen in die cijfers niet worden meegerekend.

FIJN STOF

Bron: Vlaamse Milieumaatschappij. Jaar: 2009

Het gehalte fijn stof wordt voor deze cijfers gemeten op basis van de uitstoot van de verwarming voor gebouwen.

AANTAL LEEFLOONTREKKERS

Bron: Programmatorische federale overheidsdienst Maatschappelijke Integratie, Armoedebestrijding, Sociale Economie en Grootstedenbeleid. Jaar: 2011

Het aantal leefloontrekkers per inwonersaantal geeft een beeld van de welvaart en de financiële draagkracht van de Vlaamse gemeenten.

ONBEBOUWDE OPPERVLAKTE

Bron: De cijfers komen van het kadaster en zijn verwerkt door de studiedienst van de Vlaamse regering. Jaar: 2012

De onbebouwde oppervlakte in een gemeente leert wat het potentieel is van die gemeente om zich uit te breiden.

DE AANVULLENDE PERSONENBELASTING (APB)

Bron: Agentschap Binnenlands Bestuur. Jaar: 2012
Deze gemeentebelasting wordt berekend als percentage van de federale personenbelasting.

DE OPCENTIEMEN OP DE ONROERENDE VOORHEFFING

Bron: Agentschap voor Binnenlands Bestuur.

Jaar: 2012

Deze gemeentebelasting wordt berekend op de onroerende voorheffing, een Vlaamse gewestbelasting.

WONINGPRIJZEN

Bron: Netto. Jaar: 2001-2012

De gemiddelde woningprijs geeft de huidige situatie weer. Daarnaast geven we u ook de evolutie van de woningprijs van de jongste tien jaar.